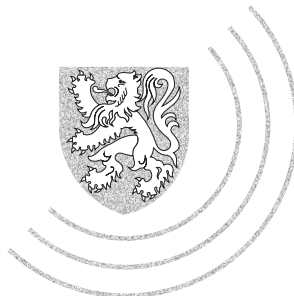

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

23 mei 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat,
de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap
betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen
die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	13
Kindeffectrapport	17
Advies van de Raad van State	31
Ontwerp van decreet	35
BIJLAGE : Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf om- schreven feit hebben gepleegd	37

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, maakt het mogelijk jongeren van het mannelijk geslacht, die vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar een zwaar als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd of opeenvolgende als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd, bij voorlopige maatregel toe te vertrouwen aan een gesloten “centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd”.

Deze maatregel van voorlopige plaatsing kan door de jeugdrechtbank of de onderzoeksrechter worden genomen indien volgende vier voorwaarden cumulatief vervuld zijn :

- de betrokken jongere moet op het ogenblik van het plegen van het als misdrijf omschreven feit ouder zijn dan veertien jaar en er moeten voldoende ernstige aanwijzingen van schuld bestaan ;
- het als misdrijf omschreven feit zou, indien het door een meerderjarige werd gepleegd, strafbaar zijn :
- hetzij met opsluiting van vijf tot tien jaar of een zwaardere straf ;
- hetzij met een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf, op voorwaarde dat de jeugdrechtbank reeds voordien ten aanzien van de betrokkene een definitieve jeugdbeschermingsmaatregel heeft genomen wegens een als misdrijf omschreven feit dat strafbaar is met dezelfde straf ;
- er bestaan dringende, ernstige en uitzonderlijke omstandigheden die betrekking hebben op de vereisten van bescherming van de openbare veiligheid ;
- het is niet mogelijk de jongere te plaatsen in een geschikte voorziening van de bevoegde gemeenschap.

De maatregel wordt door de jeugdrechtbank na vijf dagen herzien en daarna maandelijks. Hij kan

hoogstens tweemaal met één maand worden verlengd.

De mogelijkheid om jongeren bij voorlopige maatregel in het hierboven vermelde centrum te plaatsen wordt verantwoord vanuit de onvoorspelbaarheid van de omvang, het tijdstip en de ernst van de jeugddelinquentie enerzijds en de opheffing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming anderzijds. Die factoren hebben ertoe geleid dat jeugdige delinquenten, bij tijdelijk gebrek aan een geschikte opvangplaats, soms in vrijheid moeten worden gesteld, waardoor de openbare veiligheid ernstig in gevaar wordt gebracht.

De mogelijkheid om jeugdige delinquenten in het gesloten centrum te plaatsen komt dus in eerste instantie tegemoet aan de eisen van de openbare veiligheid. Vandaar de bevoegdheid van de federale Staat om in het kader van zijn residuaire bevoegdheid in die mogelijkheid te voorzien en het gesloten centrum op te richten. Het centrum wordt door de federale Staat opgericht te Everberg-Kortenberg.

Ook al prevaleert het veiligheidsaspect, dit belet niet dat er in het centrum ook plaats moet zijn voor een pedagogische opvang en begeleiding van de daar verblijvende jongeren. In de memorie van toelichting van het wetsvoorstel wordt dan ook uitdrukkelijk gesteld :

“Omdat deze plaatsing (in het gesloten centrum) niet tot loutere opsluiting kan beperkt worden, gelet op de bijzondere aanpak waarop jongeren recht hebben, – ook deze die misdrijven hebben begaan –, behoort het door samenwerkingsverbanden met de Gemeenschappen, bevoegd voor hulpverlening en bijstand aan personen, er voor te zorgen dat er begeleiding en een opvoedkundige inbreng wordt verzekerd.

Ook de naleving van internationale verdragen, aanbevelingen en resoluties waartoe ons land zich heeft verbonden of waarvan het gedachtegoed in onze democratische en humanistische beleving verankerd is brengen ons ertoe voor een specifieke benadering te kiezen.” (Memorie van toelichting, Parl. Doc. Kamer, 2001-2002, nr. 1640/001, blz. 5).

In artikel 4 van de wet wordt dan ook expliciet bepaald dat de voorlopige plaatsingsmaatregel moet uitgevoerd worden met inachtneming van de bepalingen van de artikelen 37 en 40 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Artikel 37 van dat verdrag stelt :

“De Staten die partij zijn, waarborgen dat :

- (...);
- c) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd, wordt behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid inherent aan de menselijke persoon, en zodanig dat rekening wordt gehouden met de behoeften van een persoon van zijn of haar leeftijd. (...);
- d) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd het recht heeft onverwijld te beschikken over juridische en andere passende bijstand, (...).”.

Artikel 40 van hetzelfde verdrag bepaalt verder :

“1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind dat wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld terzake van het begaan van een strafbaar feit, op een wijze van behandeling die geen afbreuk doet aan het gevoel van waardigheid en eigenwaarde van het kind, die de eerbied van het kind voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van anderen vergroot, en waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van het kind en met de wenselijkheid van het bevorderen van de herintegratie van het kind en van de aanvaarding door het kind van een opbouwende rol in de samenleving.

(...).

4. Een verscheidenheid van regelingen, zoals rechterlijke bevelen voor zorg, begeleiding en toezicht ; adviezen ; jeugdreclassering ; pleegzorg ; programma's voor onderwijs en beroepsopleiding en andere alternatieven voor institutionele zorg dient beschikbaar te zijn om te verzekeren dat de handelwijze ten aanzien van kinderen hun welzijn niet schaadt en in de juiste verhouding staat zowel tot hun omstandigheden als tot het strafbare feit.”.

Met het oog op de nakoming van die verdragsrechtelijke verplichtingen en dus met het oog op een pedagogische inbreng van de drie gemeenschappen in het gesloten centrum voorziet artikel 9 van de wet expliciet in de mogelijkheid om een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en die gemeenschappen te sluiten. De geldingsduur van de wet is trouwens gekoppeld aan het sluiten van der-

gelijk samenwerkingsakkoord (artikel 10 van de wet).

Krachtens artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 55bis van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap kunnen de federale Staat, de Duitstalige, de Franse en de Vlaamse Gemeenschap immers een samenwerkingsakkoord sluiten dat onder meer betrekking kan hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.

Met voorliggend samenwerkingsakkoord willen de federale Staat en de gemeenschappen, conform voormelde wettelijke bepalingen betreffende de hervorming der instellingen, uitvoering geven aan artikel 9 van de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Het samenwerkingsakkoord wil een structurele samenwerking tussen de federale Staat en de drie gemeenschappen opzetten die het voor het gesloten centrum mogelijk moet maken tegemoet te komen aan de eisen van de openbare veiligheid en tegelijkertijd aan de jongeren een aangepaste pedagogische omkadering te waarborgen. Gelet op de aard en de beperkte maximumduur van de plaatsing in het centrum enerzijds en de beperkte capaciteit van het centrum anderzijds moet het centrum een passende oriëntatie naar de geëigende diensten mogelijk maken. Ook moet de omkadering binnen het centrum kunnen bijdragen tot de doorstroming van de minderjarigen naar voorzieningen voor hulp en bijstand aan minderjarigen en uiteindelijk tot de maatschappelijke reïntegratie van de betrokken jongeren.

Het samenwerkingsakkoord dient door de wetgevende vergaderingen van de betrokken overheden te worden goedgekeurd. Met voorliggend ontwerp van decreet wordt het samenwerkingsakkoord ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Hierna volgt eerst een artikelsgewijs commentaar bij het samenwerkingsakkoord. Daarna volgt nog een artikelsgewijs commentaar bij het ontwerp van decreet.

I. Commentaar bij de artikelen van het samenwerkingsakkoord

Artikel 1

Het artikel bevat een aantal definities.

Artikel 2

Het artikel bepaalt de opdracht van het gesloten centrum. Deze heeft betrekking op de veiligheid van de samenleving, maar ook op de pedagogische begeleiding van de in het centrum geplaatste jongeren.

Het centrum zal dus instaan voor de opvang in gesloten regime van de jongeren en voor een integrale dienst- en hulpverlening aan de jongeren en hun gezin met het oog op een optimale begeleiding tijdens het verblijf van de jongeren in het centrum en ter voorbereiding van de verdere hulpverlening door voorzieningen van de federale Staat of de gemeenschappen.

Voor die integrale dienst- en hulpverlening zullen inzonderheid de pedagogische equipes van de gemeenschappen zorgen, die binnen het centrum tewerkgesteld zijn (Franse en Vlaamse Gemeenschap) of die ook binnen het centrum ambulante diensten verstrekken (Duitstalige Gemeenschap). Die equipes zijn multidisciplinair samengesteld. Ze zorgen voor het onthaal van de jongeren en voor hun pedagogische, sociale en psychologische begeleiding.

Daarnaast zullen ook de sociale diensten van de betrokken gemeenschappen, die gewoonlijk activiteiten verrichten ten behoeve van de jeugdrechtbanken en ten behoeve van jongeren ten aanzien van wie door de jeugdrechtbank een jeugdbeschermingsmaatregel is genomen (de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank, de dienst voor gerechtelijke bescherming van de Franse Gemeenschap respectievelijk de dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand van de Duitstalige Gemeenschap), bijdragen tot de realisatie van een integrale dienst- en hulpverlening.

Artikel 3

Artikel 3 heeft betrekking op de inrichting van het centrum, dat onderverdeeld is in een Franstalige en een Nederlandstalige afdeling.

De plaatsen binnen de Franstalige afdeling zijn bestemd voor jongeren die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met zetel in het Franse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Franstalige procedure ; de plaatsen binnen de Nederlandstalige afdeling zijn bestemd voor jongeren die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met zetel in het Nederlandse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Nederlandstalige procedure. Met “rechtbank” wordt dan de jeugdrechtbank (jeugdrechter), de jeugdkamer van het Hof van Beroep of de onderzoeksrechter bedoeld (artikel 1, 7°).

Gelet op bovenstaande formulering kunnen ook jongeren uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, naargelang de taal van de rechtspleging voor de rechtbank, in de ene of de andere afdeling van het centrum worden geplaatst.

Zolang binnen het centrum geen aparte plaats is bestemd voor de opvang van jongeren uit het Duitse taalgebied, voorziet artikel 4 de mogelijkheid voor de bevoegde rechtbank om jongeren uit dat taalgebied in de Franstalige of de Nederlandstalige afdeling te plaatsen.

Artikel 4

Hierin wordt de capaciteit van het centrum geregeld.

De capaciteit van het centrum kan in de toekomst ten hoogste vijftig plaatsen voor de opvang van jongeren bedragen, waarvan 24 in de Franstalige afdeling, 24 in de Nederlandstalige afdeling en 2 bestemd voor jongeren uit het Duitse taalgebied. Enkel indien de functioneel bevoegde ministers van alle gemeenschappen daarmee instemmen, kan van die opdeling worden afgeweken. Onder “plaatsen” verstaat men individuele verblijfseenheden voor minderjarigen.

Bij de ingebruikname van het centrum zullen er echter slechts tien plaatsen beschikbaar zijn. Daarvan zijn er vijf plaatsen in de Franstalige afdeling en vijf plaatsen in de Nederlandstalige afdeling. In

deze eerste fase wordt aan de Duitstalige Gemeenschap geen aparte plaats toegewezen binnen het centrum en geldt ten aanzien van die gemeenschap volgende regeling :

- indien de rechtbank een jongere uit het Duitse taalgebied wil toevertrouwen aan het centrum en de totale capaciteit van het centrum niet volzet is, wordt tenminste één van de plaatsen in de Franstalige of de Nederlandstalige afdeling prioritair ter beschikking van die jongere gesteld ;
- indien de rechtbank een jongere uit het Duitse taalgebied wil toevertrouwen aan het centrum en de totale capaciteit van het centrum volzet is, wordt de plaats die het eerst vrijkomt binnen de Franstalige of de Nederlandstalige afdeling ter beschikking van die jongere gesteld.

Deze regeling voor de Duitstalige Gemeenschap zal van kracht blijven totdat voor jongeren uit die gemeenschap minstens één plaats is voorbehouden binnen het centrum.

De functioneel bevoegde minister van elke partij bij het samenwerkingsakkoord kan het initiatief nemen voor een evaluatie van de toestand door alle betrokken partijen. Indien uit die evaluatie de noodzaak daartoe blijkt, kan de bestaande capaciteit van het centrum worden aangepast met akkoord van alle functioneel bevoegde ministers. Ingeval de ministers akkoord gaan over een capaciteitsverhoging, kan deze nooit de maximumcapaciteit van vijftig plaatsen te boven gaan. Een verhoging van de capaciteit van het centrum boven vijftig plaatsen of de oprichting van een bijkomend centrum zal het voorwerp uitmaken van een nieuw samenwerkingsakkoord of van een wijziging van voorliggend samenwerkingsakkoord.

Eens de maximumcapaciteit van vijftig plaatsen is bereikt, zal deze worden opgedeeld zoals hierboven is vermeld, tenzij de functioneel bevoegde ministers van de gemeenschappen akkoord gaan om die capaciteit anders te verdelen, gelet op de behoeften binnen de onderscheiden gemeenschappen. Eveneens kunnen naar aanleiding van elke evaluatie, zoals hierboven bedoeld, de functioneel bevoegde ministers van de gemeenschappen niet alleen akkoord gaan over de aanpassing van de totale capaciteit van het centrum (samen met de federale Minister van Justitie), maar kunnen zij ook akkoord gaan over de onderlinge verdeling van de bestaande totale capaciteit.

Het centrum neemt, met inachtneming van de opdelingen die in dit artikel zijn bepaald of die krachtens dit artikel door de functioneel bevoegde ministers van de partijen bij het samenwerkingsakkoord zijn overeengekomen, slechts jongeren op tot de bestaande capaciteit is volzet.

Artikel 5

Dit artikel en de artikelen 6 en 7, die alle deel uitmaken van hoofdstuk III, hebben betrekking op de verbintenissen van de federale Staat in het kader van dit samenwerkingsakkoord.

De federale Staat staat in voor :

- elke overbrenging van de jongeren van en naar het centrum ;
- de controle van de rechtsgeldigheid van de rechterlijke beslissing waarbij de jongere aan het centrum wordt toevertrouwd, bij aankomst van de jongere in het centrum : bij ontstentenis van een dergelijke beslissing kan de jongere uiteraard niet in het centrum worden opgenomen ;
- de inbewaringneming van de persoonlijke voorwerpen en gelden van de jongere bij aankomst van de jongere in het centrum. Het gaat om voorwerpen die de jongere niet bij zich mag houden tijdens zijn verblijf in het centrum. Die voorwerpen worden hem teruggegeven wanneer hij het centrum verlaat ;
- het garanderen van de interne en externe veiligheid van het centrum ;
- de toelevering van alle logistiek vanuit het oogpunt van bewaking en verblijf van de jongeren, met uitzondering van de pedagogische en begeleidende activiteiten ;
- indien noodzakelijk, de bewaking van jongeren die om medische redenen gehospitaliseerd worden in een ziekenhuis.

Artikel 6

Dit artikel regelt de verbintenissen van de federale Staat met betrekking tot de infrastructuur van het centrum (de gebouwen, de terreinen en de vaste

uitrusting). Deze infrastructuur behoort toe aan de federale Staat en wordt door hem beheerd en onderhouden.

Het artikel handelt verder over de terbeschikkingstelling van :

- kantoor- en vergaderruimte aan de personeelsleden, tewerkgesteld door de gemeenschappen ;
- lokalen en buitenruimten, waaronder een sportterrein, die noodzakelijk zijn voor de organisatie van gezamenlijke sportieve, pedagogische en socio-culturele activiteiten ;
- een spreeklokaal voor de jongeren.

Waar er bij de ingebruikname van het centrum in de voor het centrum bestemde gebouwen nog geen gymnastiekzaal voorhanden is, verbindt de federale Staat zich ertoe om binnen het jaar vanaf die ingebruikname een gymnastiekzaal in te richten.

Artikel 7

Aangezien het centrum door de federale Staat wordt opgericht, ligt het enigszins voor de hand dat de federale Staat alle kosten ten laste neemt die betrekking hebben op de werking van het centrum en het verblijf van de jongeren. Uitzonderingen hierop vormen de kosten die dit samenwerkingsakkoord uitdrukkelijk ten laste legt van de gemeenschappen. Aldus vallen ten laste van elke gemeenschap : de personeelskosten betreffende het personeel dat zij in het centrum tewerkstelt (de pedagogische equipe) en de kosten bedoeld in artikel 12.

De federale Staat draagt ook de kosten van de aan de jongeren verstrekte gewone en buitengewone medische en paramedische verzorging.

Artikel 8

In de artikelen 8 tot en met 13 zijn de verbintenissen van de gemeenschappen opgenomen.

De Duitstalige, de Franse respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap neemt de pedagogische omkadering van de jongeren op zich, die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met een overeenstemmend taalregime. Dit moet gebeuren met respect voor het pedagogisch project dat door

de gemeenschaps- of pedagogische directeur van de betrokken gemeenschap (zie artikel 14) wordt ontwikkeld en dat door de functioneel bevoegde minister of een andere overheid van die gemeenschap is goedgekeurd.

Het artikel somt verder de verschillende functies op die de voormelde pedagogische omkadering minimaal moet omvatten (onthaal van de jongeren ; de pedagogische, sociale en psychologische omkadering ; het opstellen van oriëntatieverslagen ; de organisatie van collectieve en individuele activiteiten ; informatie inzake de mogelijkheden tot rechtshulp).

Voor die pedagogische omkadering en de uitvoering van de bijhorende functies zullen de pedagogische equipes van de gemeenschappen instaan. De pedagogische equipes zullen bij de uitvoering van die opdracht in de mate van het mogelijke ook vormingsactiviteiten voor de jongeren organiseren.

Artikel 9

Dit artikel heeft betrekking op het personeel dat elke gemeenschap zal inzetten voor de pedagogische omkadering en de uitoefening van de bijhorende functies. Elke Gemeenschap garandeert de permanente aanwezigheid van begeleidend personeel in elke sectie tussen 7 uur en 22 uur. Het begrip “sectie” wordt gedefinieerd in artikel 1, 8°.

Om dit engagement te kunnen nakomen kan de Duitstalige Gemeenschap eventueel een beroep doen op de pedagogische equipe van een andere gemeenschap, mits dit voorzien wordt in een samenwerkingsakkoord tussen die beide gemeenschappen (artikel 11).

Artikel 10

Dit artikel waarborgt het multidisciplinair karakter van het bestand van het begeleidend en oriënterend personeel dat elke gemeenschap in het centrum tewerkstelt. Het bepaalt welke disciplines minimaal moeten vertegenwoordigd zijn in het team dat belast is met de oriëntatie van de jongeren.

Artikel 11

Dit artikel voorziet een afwijking van artikel 9 voor de Duitstalige Gemeenschap.

Omdat het weinig waarschijnlijk is dat er permanent jongeren uit het Duitse taalgebied in het centrum zullen opgenomen zijn – om die reden is vooralsnog ook geen vaste plaats binnen het centrum aan jongeren uit dat taalgebied toegewezen – opteert de Duitstalige Gemeenschap eerder voor een ambulante pedagogische begeleiding, telkens een jongere uit het Duitse taalgebied in het centrum wordt geplaatst.

Niettemin kan, zoals reeds gesteld in het commentaar bij artikel 9, de pedagogische omkadering ten aanzien van die jongeren ook worden verzorgd door personeel van een andere gemeenschap in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de Duitstalige Gemeenschap en die andere gemeenschap.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt welke kosten, in afwijking van artikel 7, door de gemeenschappen zullen worden gedragen.

Het betreft kosten voor informatica en de administratieve werkingskosten (computermateriaal, meubilair, kantoorbenodigdheden, kopie- en verzendkosten, kosten voor telefoon-, fax- en internetverkeer, reiskosten, vormingskosten, documentatie, representatiekosten,...) voor het personeel, tewerkgesteld door de gemeenschappen.

Omdat sommige van die kosten moeilijk af te splitsen zijn tussen de federale Staat en de betrokken gemeenschap, kan tussen de federale overheid en elke gemeenschap een verdeelsleutel voor de tenlasteneming van die kosten worden afgesproken.

Ook de uitgaven die gepaard gaan met het toekennen van zakgeld aan de jongeren vallen ten laste van de gemeenschappen. De wijze waarop het zakgeld wordt toegekend, wordt verder geregeld in het huishoudelijk reglement (zie artikel 30).

Artikel 13

De sociale diensten (de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank, de

dienst voor gerechtelijke bescherming van de Franse Gemeenschap respectievelijk de dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand van de Duitstalige Gemeenschap) zijn bevoegd ten aanzien van de in het centrum opgenomen jongeren conform de opdrachten die hen door de respectievelijke gemeenschappen werden toevertrouwd.

Zoals de pedagogische equipes staan de sociale diensten evenwel niet in voor de overbrenging van de jongeren.

Artikel 14

Dit artikel betreft de leiding van het centrum.

Het centrum wordt geleid door een directeur, aangesteld door de federale Staat en twee pedagogische of gemeenschapsdirecteurs, van wie één wordt aangesteld door de Franse Gemeenschap en één door de Vlaamse Gemeenschap. De federale directeur heeft wel de algemene leiding van het centrum.

Elke directeur oefent eigen bevoegdheden uit :

- de federale directeur is bevoegd voor alle kwesties met betrekking tot de veiligheid van het centrum. Hij is verantwoordelijk voor de opdrachten die door het samenwerkingsakkoord aan de federale Staat worden toevertrouwd en heeft de leiding van het personeel dat de federale Staat tewerkstelt ;
- de twee pedagogische of gemeenschapsdirecteurs zijn bevoegd voor de pedagogische omkadering van de in het centrum geplaatste jongeren. Ze hebben de leiding van het personeel, dat door hun gemeenschap in het centrum tewerkgesteld wordt.

De pedagogische directeur, die afhangt van de Franse Gemeenschap, is verantwoordelijk voor de pedagogische omkadering van de jongeren die in de Franstalige afdeling van het centrum worden geplaatst door een rechtbank met zetel in het Franse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Franstalige procedure. Hij heeft de leiding van het personeel dat tewerkgesteld wordt door de Franse Gemeenschap.

De pedagogische directeur, die afhangt van de Vlaamse Gemeenschap, is verantwoordelijk voor

de pedagogische omkadering van de jongeren die in de Nederlandstalige afdeling het centrum worden geplaatst door een rechtbank met zetel in het Nederlandse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Nederlandstalige procedure. Hij heeft de leiding van het personeel dat tewerkgesteld wordt door de Vlaamse Gemeenschap.

Het artikel voorziet tevens in de oprichting van een directiecomité, dat is samengesteld uit de federale directeur en de twee pedagogische of gemeenschapsdirecteurs. Het comité beraadslaagt over elke gemengde kwestie die onder de bevoegdheid van meerdere directeurs valt. Het waakt over de coördinatie van de taken die worden verricht door het personeel, tewerkgesteld door de federale Staat of door de gemeenschappen. De uitvoering van die taken mag op geen enkele wijze de interne en externe veiligheid met betrekking tot de werking van het centrum, noch de pedagogische, sociale en psychosociale omkadering in gevaar brengen. Het directiecomité beslist bij eenparigheid van stemmen.

De Duitstalige Gemeenschap zal worden uitgenodigd voor elke vergadering van het directiecomité en zal aan de vergaderingen deelnemen voor zover ze ook betrekking hebben op jongeren van die gemeenschap. Bovendien zal het proces-verbaal van elke vergadering van het directiecomité ter informatie aan de Duitstalige Gemeenschap worden bezorgd.

Artikel 15

De artikelen 15 tot en met 24 hebben betrekking op het personeel van het centrum.

Aangezien de federale Staat en de drie gemeenschappen elk eigen personeel in het centrum zullen tewerkstellen, komt het elk van die partijen toe om, wat haar personeel betreft, het statuut en het toezicht op de door dat personeel uitgevoerde werkzaamheden te regelen.

Artikel 16

De personeelsleden en de leden van het directiecomité moeten van goed zedelijk gedrag zijn. Hun gezondheidstoestand mag geen gevaar inhouden voor de jongeren.

Artikel 17

De personeelsleden, die in het centrum worden tewerkgesteld door een gemeenschap (pedagogische equipes), zijn enkel belast met de functies inzake de pedagogische omkadering ten aanzien van de jongeren die naar het centrum verwezen worden door een rechtbank met een overeenstemmend taalregime. Zo zullen door de Duitstalige, de Franse respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap tewerkgestelde personeelsleden enkel jongeren bedienen die aan het centrum worden toevertrouwd door een rechtbank volgens de Duitstalige, de Franstalige respectievelijk de Nederlandstalige procedure.

Van die regel kan met betrekking tot jongeren uit het Duitse taalgebied worden afgeweken. In een samenwerkingsakkoord tussen de Duitstalige Gemeenschap en een andere gemeenschap kan worden gestipuleerd dat die jongeren zullen worden bediend door personeel van die andere gemeenschap.

Artikel 18

De regels met betrekking tot het beroepsgeheim zijn van toepassing op het personeel dat in het centrum wordt tewerkgesteld.

Artikel 19

De federale Staat en de gemeenschappen zorgen voor passende opleiding en vorming voor het personeel dat zij in het centrum tewerkstellen.

Artikel 20

Opdat er daarover geen twijfel zou kunnen bestaan stelt dit artikel expliciet dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van ondernemingen niet van toepassing is op het personeel, dat in het centrum tewerkgesteld wordt door de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap.

Artikel 21

Dit artikel heeft betrekking op het taalgebruik door het personeel van de federale Staat. De federale personeelsleden moeten in staat zijn zich uit te drukken in de taal van de jongere, voor zover die taal het Duits, het Frans of het Nederlands is. Dit blijkt reeds uit artikel 41, § 1, van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Artikel 22

Door de artikelen 22 tot en met 24 worden aan het personeel, dat in het centrum wordt tewerkgesteld door de federale Staat en de gemeenschappen, een aantal plichten opgelegd, die zij ter wille van de veiligheid noodzakelijk moeten naleven.

Aldus bepaalt artikel 22 dat het directiecomité aan een personeelslid de toegang tot het centrum kan ontzeggen, als dat personeelslid de veiligheid van het centrum in gevaar brengt.

Indien in urgente gevallen, waarbij de veiligheid van het centrum ernstig bedreigd wordt, het directiecomité niet onmiddellijk een beslissing kan nemen, kan de federale directeur het betrokken personeelslid voorlopig de toegang tot het centrum ontzeggen. De federale directeur moet die maatregel dan wel onmiddellijk meedelen aan het directiecomité dat vervolgens zo spoedig mogelijk een beslissing neemt ten aanzien van het betrokken personeelslid.

Omdat, zoals bepaald in artikel 14, niet de federale directeur, maar de pedagogische of gemeenschapsdirecteurs de leiding hebben van het personeel, dat door de gemeenschappen wordt tewerkgesteld, is het aangewezen dat de maatregel van ontzegging van de toegang tot het centrum wordt genomen door het directiecomité, waarin zowel de pedagogische of gemeenschapsdirecteurs als de federale directeur zitting hebben. Dit belet niet dat in zeer dringende gevallen de federale directeur, die belast is met de algemene leiding van het centrum en die daarenboven verantwoordelijk is voor de veiligheid onmiddellijk moet kunnen optreden ten aanzien van een personeelslid dat de veiligheid ernstig in gevaar brengt, ook al gaat het om een personeelslid dat tewerkgesteld is door de gemeenschappen.

Artikel 23

Om veiligheidsredenen is het voor alle in het centrum tewerkgestelde personeelsleden verboden om geestrijke dranken of schadelijke producten in het centrum binnen te brengen. Ook mogen zij zonder toelating van het directiecomité of van de federale directeur niemand in het centrum binnenbrengen.

Artikel 24

Ook ter wille van de veiligheid zijn een aantal verbodsbepalingen ingelast die het personeel van het centrum moet naleven in zijn betrekkingen met de jongeren. Die verbodsbepalingen houden verband met het aanvaarden of doen van giften of beloften, het binnen of buiten het centrum brengen van voorwerpen die voor de jongere bestemd zijn of hem toebehoren, het kopen, verkopen, lenen of ontnemen van zaken van of aan een jongere en het faciliteren van onregelmatige communicatie van een jongere binnen het centrum en met de buitenwereld.

Artikel 25

De artikelen 25 tot en met 31 betreffen de werking van het centrum.

Aan het centrum kunnen enkel jongeren worden toevertrouwd tussen 7 uur en 21 uur. Buiten die uren neemt het centrum geen enkele jongere op.

De permanente aanwezigheid van begeleidend personeel van de gemeenschappen in het centrum, geregeld in artikel 9, is op deze openingstijden afgestemd.

Artikel 26

Volgens artikel 14, § 2, derde lid, van het samenwerkingsakkoord waakt het directiecomité erover dat de uitvoering van de taken waarmee de federale Staat of de gemeenschappen zijn belast, op geen enkele wijze de interne en externe veiligheid met betrekking tot de werking van het centrum, noch de pedagogische, sociale en psychosociale omkadering in gevaar kan brengen.

Artikel 26 bepaalt dat, met inachtneming van voormelde bepaling, de federale directeur uitzonderlijk

aan de gang zijnde pedagogische activiteiten kan laten stopzetten, indien zij een ernstige bedreiging vormen voor de interne of de externe veiligheid van het centrum. Men kan hierbij denken aan het geval waarin er tijdens een pedagogische activiteit een schermutseling ontstaat tussen jongeren onderling of tussen één of meer jongeren en het begeleidend personeel.

Indien de federale directeur een pedagogische activiteit laat stopzetten, moet hij dit onmiddellijk ter kennis brengen van de betrokken pedagogische of gemeenschapsdirecteur.

Artikel 27

Dit artikel heeft betrekking op het aanleggen van dossiers.

De federale Staat legt voor elke jongere een administratief dossier aan. Dit dossier is toegankelijk voor het federaal personeel en voor het personeel van de gemeenschap waartoe de betrokken jongere behoort. Medische gegevens kunnen enkel via een arts worden geraadpleegd.

Daarnaast leggen de gemeenschappen – meer bepaald de pedagogische of gemeenschapsdirecteurs van de gemeenschappen – voor elke jongere die onder hun bevoegdheid valt, een pedagogisch dossier aan. De gemeenschappen bepalen zelf de regels aangaande de toegang tot dat dossier. Wel moeten de pedagogische of gemeenschapsdirecteurs de inlichtingen uit het pedagogisch dossier, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de taken van de federale Staat onmiddellijk meedelen aan de persoon die de federale Staat aanwijst.

Om discussie over het al dan niet noodzakelijk karakter van bepaalde informatie te voorkomen, zal het directiecomité een lijst opstellen van inlichtingen die noodzakelijk moeten worden meegedeeld.

Stukken, bestemd voor het ene of het andere dossier, worden opgesteld in de taal van de beschikking van de rechtbank waarbij de jongere aan het centrum is toevertrouwd.

Artikel 28

Dit artikel heeft betrekking op de verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid van de personen die in het centrum tewerkgesteld zijn, en van de jongeren die aan het centrum toevertrouwd zijn.

Het heeft daarnaast betrekking op de verzekering van de lichamelijke schade waarvan een in het centrum geplaatste jongere het slachtoffer kan zijn.

Artikel 29

Elke pedagogische of gemeenschapsdirecteur moet elke ernstige gebeurtenis (o.a. ernstige ziekte van de jongere met ziekenhuisopname of afzondering tot gevolg, een ernstig ongeval dat de jongere heeft veroorzaakt of waarvan hij het slachtoffer is, een door de jongere gepleegd misdrijf) met betrekking tot een jongere die pedagogisch begeleid wordt door personeel van zijn gemeenschap, onverwijld en ten laatste binnen achtenveertig uur meedelen aan de bevoegde jeugdrechtbank en de bevoegde sociale dienst.

Vanzelfsprekend is die directeur ook onderworpen aan het bepaalde in artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, waarin staat dat hij elk misdrijf, waarvan hij kennis krijgt, moet ter kennis brengen van de procureur des Konings.

Artikel 30

Dit artikel heeft betrekking op het huishoudelijk reglement van het centrum. Het artikel vermeldt de materies waarop dat reglement alleszins betrekking moet hebben. Het huishoudelijk reglement wordt goedgekeurd door de functioneel bevoegde ministers van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord.

Wijzigingen aan het huishoudelijk reglement worden door het directiecomité ter goedkeuring voorgelegd aan die functioneel bevoegde ministers.

Artikel 31

In dit artikel wordt uitdrukkelijk gestipuleerd dat de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de strafinrichtingen niet van toepassing zijn ten aanzien van de aan het centrum toevertrouwde jongeren. Het centrum is immers niet te beschouwen als een gevangenis of huis van arrest. Het is een instelling sui generis die weliswaar in eerste instantie de beveiliging van de maatschappij beoogt, maar waarin toch ook een ruime plaats is voorbehouden aan de pedagogische opvang en begeleiding van de jongeren, zoals blijkt zowel uit de wet betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een

als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, als uit dit samenwerkingsakkoord.

Artikel 32

Dit artikel bepaalt welke personen het centrum uit hoofde van hun functie mogen bezoeken. Met toelating van de betrokken functioneel bevoegde minister, mogen sommigen van hen een persoonlijk contact hebben met een of meer jongeren.

De Algemeen afgevaardigde voor de rechten van het kind van de Franse Gemeenschap en de Kinderrechtencommissaris van de Vlaamse Gemeenschap hebben toegang tot het centrum, zodat zij hun bevoegdheid kunnen uitoefenen ten aanzien van de jongeren die tot hun gemeenschap behoren.

Artikel 33

Elk jaar zullen de uitvoering van het samenwerkingsakkoord en de werking van het centrum worden geëvalueerd. Daartoe wordt een evaluatiecommissie opgericht. Deze commissie is samengesteld uit een vertegenwoordiger van elke partij bij dit samenwerkingsakkoord en uit deskundigen inzake jeugddelinquentie, van wie elke partij er een aanwijst.

Artikel 34

Het artikel bevat een regeling voor het geval zich een betwisting zou voordoen met betrekking tot de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord.

In dat geval is uitsluitend een arbitragecommissie bevoegd, waarin een vertegenwoordiger van elke partij bij dit samenwerkingsakkoord zetelt. Het artikel regelt de nadere samenstelling.

Artikel 35

Dit artikel regelt de duur van het samenwerkingsakkoord. Het wordt gesloten voor de duur van drie jaar die, behoudens schriftelijke opzegging, telkens stilzwijgend met één jaar wordt verlengd.

Artikel 36

Het artikel heeft betrekking op de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord.

II. Commentaar bij de artikelen van het ontwerp van decreet

Artikel 1

Het samenwerkingsakkoord houdt verband met meerdere persoonsgebonden aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn, nl. het beleid inzake maatschappelijk welzijn, de jeugdbescherming en de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale reïntegratie (artikel 5, § 1, II, 2°, 6° en 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Artikel 2

Artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988 en bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, bepaalt dat de samenwerkingsakkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij decreet worden geregeld, alsmede de samenwerkingsakkoorden die de Gemeenschap of het Gewest zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, bij decreet moeten worden goedgekeurd. Aangezien de uitvoering van het samenwerkingsakkoord financiële lasten meebrengt voor de Vlaamse Gemeenschap, terwijl er daarvoor nog geen decretaale basis bestaat, dient het samenwerkingsakkoord bij decreet te worden goedgekeurd.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, onder meer de pedagogische begeleiding regelt die de gemeenschappen zullen verstrekken aan minderjarigen die door de jeugdrechtbanken aan het gesloten centrum worden toevertrouwd ; dat het gesloten centrum op 1 maart 2001 werd opgericht en sinds die datum effectief minderjarigen opneemt ; dat, opdat de Vlaamse Gemeenschap aan de in het centrum geplaatste Nederlandstalige minderjarigen de pedagogische begeleiding zou kunnen verstrekken, waarin het samenwerkingsakkoord voorziet, het samenwerkingsakkoord onverwijld moet worden goedgekeurd ;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op ..., met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, gesloten te Brussel op maart 2002, wordt goedgekeurd.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

KINDEFFECTRAPPORT

KINDEFFECTRAPPORT

bij het voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

Vlaamse regering, 3 mei 2002

Enkele terminologische verduidelijkingen

Als in deze tekst sprake is van kind bedoelen we iedere persoon jonger dan 18 jaar (zie echter punt 2, a)).

Als er sprake is van het Verdrag/ IVRK wordt verwezen naar het Internationaal Verdrag van 20 november 1989 inzake de Rechten van het Kind.

Het 'KER-decreet' is het decreet van 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind.

De afkorting KER staat zowel voor kindeffectrapport als voor kindeffectrapportage.

1) Algemene omschrijving van het ontwerp van decreet

Van wie komt de beleidsmaatregel? Voor wie is de beleidsmaatregel bedoeld? Is het een maatregel van algemeen nut of is hij gericht op een specifieke doelgroep? In het laatste geval omschrijf de doelgroep. Omschrijf de maatregel. Wat is de achterliggende gedachtegang? Welke problematiek wordt er behandeld?

Het voorliggende voorontwerp van decreet beoogt de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, verder 'het samenwerkingsakkoord' genoemd. Het samenwerkingsakkoord geeft uitvoering aan de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, in het vervolg 'de wet' genoemd, inzonderheid artikel 9. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid van het sluiten van een samenwerkingsakkoord over de inbreng van begeleiding en pedagogische omkadering van aan het Centrum toevertrouwde personen evenals over het tucht- en klachtenrecht dat in het Centrum wordt toegepast. Ingevolge artikel 10 houdt deze wet evenwel op toepassing te hebben op 31 oktober 2002 als het samenwerkingsakkoord tegen die datum niet gesloten wordt.

Het Koninklijk Besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd, richt dit centrum, verder 'het Centrum', op te Everberg-Kortenbergh. Zowel de wet als het K.B. zijn verschenen in het Belgisch Staatsblad van 1 maart 2002 en nog op diezelfde dag in werking getreden.

De wet maakt het mogelijk jongeren van het mannelijk geslacht, die vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar een zwaar als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd of opeenvolgende als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd, bij voorlopige maatregel toe te vertrouwen aan het Centrum.

Deze maatregel van voorlopige plaatsing kan door de jeugdrechtbank of de onderzoeksrechter worden genomen indien volgende vier voorwaarden cumulatief vervuld zijn :

1. de betrokken jongere moet op het ogenblik van het plegen van het als misdrijf omschreven feit ouder zijn dan veertien jaar en er moeten voldoende ernstige aanwijzingen van schuld bestaan;
2. het als misdrijf omschreven feit zou, indien het door een meerderjarige werd gepleegd, strafbaar zijn :
 - hetzij met opsluiting van vijf tot tien jaar of een zwaardere straf,
 - hetzij met een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf, op voorwaarde dat de jeugdrechtbank reeds voordien ten aanzien van de betrokkene een definitieve jeugdbeschermingsmaatregel heeft genomen wegens een als misdrijf omschreven feit dat strafbaar is met dezelfde straf;

3. er bestaan dringende, ernstige en uitzonderlijke omstandigheden die betrekking hebben op de vereisten van bescherming van de openbare veiligheid;
4. het is niet mogelijk de jongere te plaatsen in een geschikte voorziening van de bevoegde gemeenschap.

De maatregel wordt door de jeugdrechtbank na vijf dagen herzien en daarna maandelijks. Hij kan hoogstens tweemaal met één maand worden verlengd.

De mogelijkheid om jongeren bij voorlopige maatregel in het centrum te plaatsen, wordt verantwoord vanuit de onvoorspelbaarheid van de omvang, het tijdstip en de ernst van de jeugddelinquentie enerzijds en de opheffing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming anderzijds. Die factoren hebben ertoe geleid dat jeugdige delinquenten, bij tijdelijk gebrek aan een geschikte opvangplaats, soms in vrijheid moeten worden gesteld, waardoor de openbare veiligheid ernstig in gevaar wordt gebracht.

De mogelijkheid om jeugdige delinquenten in het Centrum te plaatsen komt dus in eerste instantie tegemoet aan de eisen van de openbare veiligheid. Vandaar de bevoegdheid van de federale Staat om in het kader van zijn residuaire bevoegdheid in die mogelijkheid te voorzien en het gesloten centrum op te richten.

Ook al prevaleert het veiligheidsaspect, dit belet niet dat er in het Centrum ook plaats moet zijn voor een pedagogische opvang en begeleiding van de daar verblijvende jongeren. In de memorie van toelichting van het wetsvoorstel wordt dan ook uitdrukkelijk gesteld :

“Omdat deze plaatsing (in het Centrum) niet tot loutere opsluiting kan beperkt worden, gelet op de bijzondere aanpak waarop jongeren recht hebben, - ook deze die misdrijven hebben begaan -, behoort het door samenwerkingsverbanden met de Gemeenschappen, bevoegd voor hulpverlening en bijstand aan personen, er voor te zorgen dat er begeleiding en een opvoedkundige inbreng wordt verzekerd.

Ook de naleving van internationale verdragen, aanbevelingen en resoluties waartoe ons land zich heeft verbonden of waarvan het gedachtegoed in onze democratische en humanistische beleving verankerd is brengen ons ertoe voor een specifieke benadering te kiezen.” (Memorie van toelichting, Parl. Doc. Kamer, 2001-2002, nr. 1640/001, biz. 5).

In artikel 4 van de wet wordt dan ook expliciet bepaald dat de voorlopige plaatsingsmaatregel moet uitgevoerd worden met inachtneming van de bepalingen van de artikelen 37 en 40 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Artikel 37 van het IVRK stelt :

“De Staten die partij zijn, waarborgen dat:

(...);

c) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd, wordt behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid inherent aan de menselijke persoon, en zodanig dat rekening wordt gehouden met de behoeften van een persoon van zijn of haar leeftijd. (...);

d) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd het recht heeft onverwijld te beschikken over juridische en andere passende bijstand, (...).”

Artikel 40 van hetzelfde verdrag bepaalt verder :

“1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind dat wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld terzake van het begaan van een strafbaar feit, op een wijze van behandeling die geen afbreuk doet aan het gevoel van waardigheid en eigenwaarde van het kind, die de eerbied van het kind voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van anderen vergroot, en waarbij

rekening wordt gehouden met de leeftijd van het kind en met de wenselijkheid van het bevorderen van de herintegratie van het kind en van de aanvaarding door het kind van een opbouwende rol in de samenleving.

(...).

4. Een verscheidenheid van regelingen, zoals rechterlijke bevelen voor zorg, begeleiding en toezicht; adviezen; jeugdreclassering; pleegzorg, programma's voor onderwijs en beroepsopleiding en andere alternatieven voor institutionele zorg dient beschikbaar te zijn om te verzekeren dat de handelwijze ten aanzien van kinderen hun welzijn niet schaadt en in de juiste verhouding staat zowel tot hun omstandigheden als tot het strafbare feit.”.

Met het oog op de nakoming van deze verdragsrechtelijke verplichtingen en dus met het oog op een pedagogische inbreng van de drie gemeenschappen in het gesloten centrum voorziet artikel 9 van de wet, zoals gezegd, expliciet in de mogelijkheid om een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de gemeenschappen te sluiten.

Krachtens artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 55bis van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap kunnen de Federale Staat, de Duitstalige, de Franse en de Vlaamse Gemeenschap immers een samenwerkingsakkoord sluiten dat onder meer betrekking kan hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.

Met voorliggend samenwerkingsakkoord willen de federale Staat en de gemeenschappen, conform voormelde wettelijke bepalingen betreffende de hervorming der instellingen, een structurele samenwerking tussen de federale Staat en de drie gemeenschappen opzetten die het voor het gesloten centrum mogelijk moet maken tegemoet te komen aan de eisen van de openbare veiligheid en tegelijkertijd aan de jongeren een aangepaste pedagogische omkadering te waarborgen. Gelet op de aard en de beperkte maximumduur van de plaatsing in het centrum enerzijds en de beperkte capaciteit van het centrum anderzijds moet het centrum een passende oriëntatie naar de geëigende diensten mogelijk maken. Ook moet de omkadering binnen het centrum kunnen bijdragen tot de doorstroming van de minderjarigen naar voorzieningen voor hulp en bijstand aan minderjarigen en uiteindelijk tot de maatschappelijke reïntegratie van de betrokken jongeren.

Het samenwerkingsakkoord dient door de wetgevende vergaderingen van de betrokken overheden te worden goedgekeurd. Met voorliggend ontwerp van decreet wordt het samenwerkingsakkoord ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement. In het voorliggend kindeffectrapport wordt dan ook ingegaan op de effecten van het ontwerp van decreet, met inbegrip van het samenwerkingsakkoord zelf uiteraard, op de rechten van de betrokken kinderen.

Het moge dan ook duidelijk zijn dat bij de opmaak van dit KER het onderzoek niet beperkt is gebleven tot de enkele bepalingen van het voorontwerp van decreet zelf. Het voorliggend KER heeft de bedoeling het samenwerkingsakkoord, op een beknopte wijze, te toetsen aan de bepalingen en beginselen van het IVRK en dat aan de hand van de KER – methodiek zoals die door de coördinerend ministers Kinderrechten, de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen aan haar collega – ministers op 27 april 2001 is voorgelegd. Het voorliggende KER onderzoekt uiteraard niet de federale wet van 1 maart 2002 maar bijvoorbeeld wel de engagementen in het samenwerkingsakkoord waartoe de Federale Staat zich verbindt omdat ze ook ter goedkeuring voorliggen bij de Gemeenschappen.

2) Analyse van de effecten op kinderen

- a) Werd bij de opstelling van het voorontwerp van decreet, expliciet, rekening gehouden met de bepalingen en beginselen van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind?

X Ja ☐ Nee

Motiveer uw antwoord.

Zoals reeds in punt 1 aangegeven, wordt in de wet expliciet verwezen naar het IVRK, met name de artikelen 37 en 40. Uit de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet blijkt dat dat het uitgangspunt voor het samenwerkingsakkoord is.

De toezichtsfunctie die in dit verband wordt toegekend aan de Vlaamse

Kinderrechtencommissaris is in dit verband zeker significant (zie art. 32, 2).

Er moet aangestipt worden dat de term 'kind' uit het IVRK voor iedere persoon jonger dan 18 jaar niet gebruikt wordt in het samenwerkingsakkoord maar wel de 'jongere' gedefinieerd als 'een persoon van het mannelijk geslacht die met toepassing van de wet wordt toevertrouwd aan het centrum'.

- b) Welke domeinen worden door de beslissing beïnvloed? Wat zijn de te verwachten effecten voor kinderen op die domeinen? Wat is het verschil met de effecten op volwassenen? Motiveer uw antwoord.

X Gezin

Ingevolge artikel 2 van het samenwerkingsakkoord heeft de opdracht van het Centrum niet alleen betrekking op de veiligheid van de samenleving maar ook op de pedagogische begeleiding van de in het Centrum geplaatste jongeren.

Het Centrum heeft als opdracht

'te zorgen voor een integrale dienst- en hulpverlening aan de jongeren en hun gezin met het oog op een optimale begeleiding tijdens de voorlopige opvang en de voorbereiding van de verdere hulpverlening door voorzieningen aan de bevoegde overheden. Die integrale dienst- en hulpverlening omvat:

...

- b) het waarborgen van sociale dienstverlening, hulp en bijstand aan de jongeren en hun gezin.'

Ook al zal de plaatsingsmaatregel in uitvoering van de wet die tot de bevoegdheid van de Federale Staat behoort, zeker ingrijpende gevolgen hebben voor het gezin van de minderjarige waartoe deze behoort. Toch waarborgen deze bepalingen de plaats van het gezin in de dienst- en hulpverlening.

X Huisvesting

Artikel 5, 5° van het samenwerkingsakkoord voorziet dat de Federale Staat instaat voor '... alle logistiek vanuit het oogpunt van bewaking en verblijf van de jongeren ...'

Artikel 6, eerste lid bepaalt dat de Federale Staat de infrastructuur van het gebouw beheert en onderhoudt.

X Vrijtijdsbesteding (spel, sport, ...)

Artikel 6, derde en vierde lid waarborgt dat de Federale Staat de nodige infrastructuur ter

beschikking zal stellen voor de vrijetijdsbesteding door de jongeren, m.n. 'de lokalen en buitenruimten, o.a. een sportterrein, ter beschikking, die noodzakelijk zijn voor de organisatie van gezamenlijke sportieve, pedagogische en socio-culturele activiteiten.' Binnen het jaar vanaf de ingebruikname van het Centrum garandeert de Federale Staat de inrichting van een gymnastiekzaal.

In het kader van de pedagogische omkadering zullen de Gemeenschappen instaan voor de organisatie van collectieve en individuele activiteiten (sport en ontspanning), inclusief literatuurvoorziening (art. 8/ zie verder onder 'gezondheid en welzijn').

X Gezondheid en welzijn

Eerst en vooral kan verwezen worden naar wat reeds onder het punt 2, hierboven gezegd werd.

In uitvoering van artikel 2, 2°, a) omvat de integrale dienst- en hulpverlening 'een humane en welzijnsgerichte invulling van de uitvoering van de voorlopige plaatsingsmaatregelen'.

Artikel 6, vijfde lid voorziet in de beschikbaarheid van een 'spreeklokaal voor de jongeren waar ze zich onderhouden met hun advocaat, hun familieleden of andere personen die hen mogen bezoeken'.

Artikel 7, §2 bepaalt expliciet dat de Federale Staat de kosten ten laste neemt 'met betrekking de aan de jongeren verstrekte gewone en buitengewone medische en paramedische verzorgingen'.

Artikel 8 stelt de verantwoordelijkheid van elke Gemeenschap voorop 'voor de pedagogische omkadering van de jongeren met respect voor het pedagogisch project dat door het door haar aangestelde lid van het directiecomité wordt ontwikkeld en dat ter goedkeuring is voorgelegd aan de gemeenschapsminister, bevoegd voor de jeugdbijstand of aan een andere bevoegde overheid.

De pedagogische omkadering omvat minstens volgende functies :

- 1° het onthaal van de jongeren;
- 2° de pedagogische, sociale en psychologische omkadering;
- 3° het opstellen van oriëntatieverslagen met het oog op :
 - a) verdere beslissingen te nemen door de parketten en jeugdgerechten;
 - b) de oriëntatie van de jongeren naar bijstand, hulp en zorgverlening, aangeboden door de bevoegde overheden na een rechterlijke beslissing;
- 4° de organisatie van collectieve en individuele activiteiten (sport en ontspanning), inclusief literatuurvoorziening;
- 5° het verstrekken van informatie inzake de mogelijkheden tot rechtshulp'.

Verder voorzien de artikelen 9 en 10 in de door het begeleidend personeel van de gemeenschappen te garanderen permanente aanwezigheid in de sectie, nl. tussen 7 uur en 22 uur en de multidisciplinariteit van het bestand van het begeleidend en oriënterend personeel.

In uitvoering van artikel 13 zijn naast de pedagogische equipes de sociale diensten van de Gemeenschappen bevoegd ten aanzien van de in het Centrum opgenomen jongeren en dat conform de opdrachten die hen door de respectieve Gemeenschappen werden toevertrouwd. De bevoegdheid voor het overbrengen van de jongeren is evenwel federaal.

In uitvoering van artikel 14 is de pedagogische omkadering van de jongeren die in de Nederlandstalige afdeling zijn geplaatst, een verantwoordelijkheid van de pedagogische directeur die afhankelijk is van de Vlaamse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 16 moeten de personeelsleden en de leden van het directiecomité van goed zedelijk gedrag zijn en mag hun gezondheidstoestand geen gevaar inhouden voor de jongeren.

De geldende regels met betrekking tot het beroepsgeheim zijn van toepassing op het personeel (art. 18).

De artikelen 22 tot en met 24 leggen een aantal verplichtingen/ verboden op aan het personeel van het Centrum in het kader van de veiligheid. Deze zijn ook van belang voor het welzijn van de jongeren: giften of beloften aanvaarden van of doen aan de jongeren, voorwerpen van hen ontlenen, ...

Artikel 30 heeft betrekking op het huishoudelijk reglement van het Centrum. Het artikel vermeldt de materies waarop dat reglement alleszins betrekking moet hebben. Het huishoudelijk reglement wordt goedgekeurd door de functioneel bevoegde ministers van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord. Wijzigingen aan het huishoudelijk reglement worden door het directiecomité ter goedkeuring voorgelegd aan die functioneel bevoegde ministers. Uit de opsomming van materies die het huishoudelijk reglement moet bevatten, valt af te leiden dat dit van groot belang zal zijn voor het welzijn van de in het Centrum geplaatste jongeren. Zo zal het bijvoorbeeld de bepalingen bevatten inzake sanctionering en plaatsing in een afzonderingsruimte en degene die de rechtspositie van de jongeren met inbegrip van het tucht- en klachtenrecht vorm geven.

Tenslotte moet artikel 32 vermeld worden.

De leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van de Senaat en van de Raden van de gemeenschappen hebben toegang tot het Centrum. Zij mogen, met toelating van de betrokken functioneel bevoegde ministers, persoonlijk contact met de jongeren hebben.

De Algemeen afgevaardigde voor de rechten van het kind van de Franse Gemeenschap en de Kinderrechtencommissaris van de Vlaamse Gemeenschap hebben toegang tot het Centrum. Deze bepaling moet hen toelaten hun bevoegdheid uit te oefenen ten aanzien van de jongeren die tot hun gemeenschap behoren. Daaruit vloeit voort dat zij niet kunnen optreden in het belang van een jongere van de Duitstalige Gemeenschap. Evenmin kunnen ze optreden in het belang van de jongere die weliswaar nog minderjarig was op het moment van het feit maar reeds meerderjarig op het ogenblik van het verblijf in het Centrum. Nog een andere beperking slaat op de federale materies waarin zij in principe niet kunnen tussenkomen. Deze zijn in dit verband niet te onderschatten gelet op het veiligheidsaspect dat voorop staat. Mogelijkerwijze kan de bevoegdheid van de Kinderrechtencommissaris en de afgevaardigde toch ruimer opgevat worden en mag men ervan uitgaan dat ze ook de federale aspecten omvat zoals ze zijn geregeld in het voorliggende samenwerkingsakkoord, juist omdat de Federale Staat en de Gemeenschappen ervoor gekozen hebben om ook die (federale) aspecten in het samenwerkingakkoord dat ook door de Gemeenschappen (integraal) moet goedgekeurd worden.

Artikel 33 voorziet in de oprichting van een evaluatiecommissie. Ook al worden de Kinderrechtencommissaris en de afgevaardigde hier niet bij naam genoemd, toch mag men ervan uitgaan dat hun standpunt in deze van zeer groot belang zal zijn. Zo kan de Kinderrechtencommissaris op elk moment het Vlaams Parlement op de hoogte stellen van haar bevindingen terzake.

☐ Mobiliteit

.....

.....

.....

X Onderwijs

Voor die pedagogische omkadering en de uitvoering van de bijhorende functies zullen de pedagogische equipes van de gemeenschappen instaan. De pedagogische equipes zullen bij de uitvoering van die opdracht in de mate van het mogelijke ook vormingsactiviteiten voor de jongeren organiseren. Het verstrekken van onderwijs, ook al is de in de wet voorziene duur van plaatsing beperkt tot hoogstens twee maand en vijf dagen, is een belangrijk aandachtspunt. Daartoe heeft de Vlaamse regering op 22 februari 2002 in de personeelsformatie en samenstelling van de pedagogische equipe die afhankelijk is van de Vlaamse Gemeenschap in leraars van het niveau B1 voorzien, nl. 1 voor bij de opstart van het Centrum voor 5 Vlaamse jongeren en vervolgens 2, 5 en 7 leraars voor respectievelijk 10, 20 en 30 jongeren.

☐ Milieu

.....

X Andere: bepalingen m.b.t. strafinrichtingen

In artikel 31 wordt uitdrukkelijk gestipuleerd dat de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de strafinrichtingen niet van toepassing zijn ten aanzien van de aan het Centrum toevertrouwde jongeren. Het Centrum is immers niet te beschouwen als een gevangenis of huis van arrest in de zin van het vroegere artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming. Het is een instelling sui generis die weliswaar in eerste instantie de beveiliging van de maatschappij beoogt, maar waarin toch ook een ruime plaats is voorbehouden aan de pedagogische opvang en begeleiding van de jongeren, zoals blijkt zowel uit de wet betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, als uit dit samenwerkingsakkoord.

- c) Zijn de vier basisbeginselen van het Verdrag, zoals hieronder vermeld, van toepassing op het voorontwerp van decreet?

Zo ja, omcirkel het cijfer (1=zeer weinig; 5=zeer veel).

Zo nee, omcirkel NVT.

Motiveer uw antwoord.

1. Het hoger belang van het kind.

- algemeen: 1-----2-----3-----4-----5---NVT

- gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ouders: 1-----2-----3-----4-----5---NVT

- verantwoordelijkheid van de overheid: 1-----2-----3-----4-----5---NVT

- verantwoordelijkheid van het kind zelf: 1-----2-----3-----4-----5---NVT

Het samenwerkingsakkoord geeft verder invulling aan de naleving van de bepalingen van het IVRK, waarbij duidelijk rekening gehouden wordt met de behoeften van de jongere en het gezin. Wat de rechtspositie van de jongere en van zijn familieleden zijn, zal verder verduidelijkt worden in het huishoudelijk reglement van het Centrum. In de rand kan wel verwezen worden naar de rechtswaARBorgen die voorzien zijn door de Jeugdbeschermingswet van 1965 zoals vervolgens gewijzigd en aangevuld door de

wet van 1 maart 2002.

2. Het recht van het kind op non-discriminatie.

- algemeen: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- eerbiediging van de rechten van het kind, ongeacht ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of maatschappelijke afkomst, welstand, handicap, geboorte of andere omstandigheid van het kind of van zijn ouder of wettige voogd:

1-----2-----3-----4-----5----NVT

- verplichting van de overheid om alle passende maatregelen te nemen om het kind te beschermen tegen alle vormen van discriminatie: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- de minderjarigheid van het kind geeft zelf aanleiding tot ongeoorloofde discriminatie bij de toepassing van het voorontwerp van decreet :

1-----2-----3-----4-----5----NVT

Het voorliggende samenwerkingakkoord bevat geen discriminatoire bepalingen. De beperking tot 'jongeren van het mannelijke geslacht' vloeit voort uit de wet en werd bij deze toetsing niet in aanmerking genomen.

3. Het recht van het kind op leven, overleven en ontwikkeling.

- algemeen: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- verplichting van de overheid om het kind te beschermen tegen mishandeling door de ouders of door degenen die de verantwoordelijkheid dragen voor de zorg van het kind:

1-----2-----3-----4-----5----NVT

- verplichting van de overheid om de nodige preventieve en curatieve maatregelen te nemen tegen kindermishandeling: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- recht op een behoorlijke levensstandaard: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

Hier kan verwezen worden naar wat onder 2, b) werd gezegd bij welzijn en gezondheid en bij onderwijs.

4. Het recht van het kind op participatie.

- algemeen: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- recht van het kind om zijn mening te kennen te geven in alle aangelegenheden die het kind betreffen: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- verplichting van de overheid om ervoor te zorgen dat aan de mening van het kind 'in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid' passend belang wordt gehecht :

1-----2-----3-----4-----5----NVT

- recht op toegang tot passende informatie : 1-----2-----3-----4-----5----NVT

- recht op vereniging : 1-----2-----3-----4-----5----NVT
- recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst: 1-----2-----3-----4-----5----NVT

Deze rechten komen niet als dusdanig aan bod in het samenwerkingsakkoord zelf. Wel zijn er bepalingen in de wet (art. 4) die eraan uitvoering geven. Verder dient verwezen te worden naar het huishoudelijk reglement.

- d) Hoe werden deze gegevens verzameld? Kruis uw antwoord aan en motiveer het. Voeg zo mogelijk een kopie van de standpunten, artikels en uittreksels uit onderzoeken als bijlage toe en/ of vermeld heel duidelijk de gegevens van de geraadpleegde documentatie.

☒ algemene kennis (parate kennis, media, ...)

.....

☐ raadpleging adviesorganen: Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap, Vlaamse Onderwijsraad, Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen, ...

.....

☐ op basis van onderzoeksgegevens

.....

☒ inbreng middenveld: Kinderrechtencoalitie, ...

Uit de Nieuwsbrief nr. 2 d.d. 12 april 2002 van de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen:

'...

De Kinderrechtencoalitie staat zeer kritisch t.a.v. de wijze waarop de gesloten instelling in Everberg werd opgericht en t.a.v. het naar voren schuiven van die instelling als dé oplossing voor een complexe problematiek. Vanuit die kritische ingesteldheid leek het ons noodzakelijk om na te gaan of er alternatieven zijn voor plaatsing. En die zijn er. Uit de uiteenzettingen van de Dienst Alternatieve Sancties en Voogdijraad vzw van Gent en van de Leuvense vzw Ondersteuningsstructuur Bijzondere Jeugdzorg bleek dat er wel degelijk effectieve alternatieven bestaan voor die van de gesloten instellingen.

...'

De pedagogische omkadering door de Gemeenschappen, zoals uitgewerkt in het samenwerkingsakkoord, moet ertoe bijdragen dat de betrokken jongeren vlot kunnen doorstromen naar alternatieven. De wet zelf waarborgt dat de plaatsing kort is en pas als het allerlaatste redmiddel zal gebruikt worden. De door het samenwerkingsakkoord voorziene

evaluatie houdt waarborgen om de toets aan het IVRK ook in de verdere uitvoering mee te nemen.

X raadpleging Kinderrechtencommissariaat

Het toekennen in het samenwerkingsakkoord van een toezichtsfunctie aan de Vlaamse Kinderrechtencommissaris gebeurde na overleg met de Kinderrechtencommissaris. Verder sluit dit aan bij haar decretaal bepaalde opdrachten.

☐ enquête onder kinderen en jongeren (via onderwijs, jeugdwerk, ...)

.....

X via het aanspreekpunt Kinderrechten van de functioneel bevoegde administratie of instelling

Het KER werd mede opgemaakt door het aanspreekpunt Kinderrechten van GMW.

☐ andere

.....

3) Evaluatie effecten

a) Werden alternatieve beleidsvoornemens overwogen?

☐ Ja ☐ Nee

Motiveer uw antwoord.

Niet bekend.

b) Gaf dit kindeffectrapport aanleiding tot een duidelijk aanwijsbare aanpassing van het voorontwerp van decreet?

☐ Ja ☐ Nee X Niet bekend.

Motiveer uw antwoord.

.....

4) Varia

Zijn er overwegingen die hebben meegespeeld bij de opstelling van het voorontwerp van decreet, maar die nog niet aan bod zijn gekomen in dit kindeffectrapport? Zo ja, welke?

Neen.

5) Evaluatie werkwijze

a) Welke moeilijkheden ondervond u bij de opmaak van het kindeffectrapport?

.....

b) Welke suggesties hebt u om het kindeffectrapport gebruiksvriendelijker te maken?

.....

6) Beleidsconclusie

Welke voorstellen hebt u op basis van het gemaakte kindeffectrapport voor het beleid?

Het voorliggend samenwerkingsakkoord slaagt erin om op korte termijn en overeenkomstig het IVRK een nieuw ingevoerde beveiligingsmaatregel gepaard te laten gaan van de verdragsrechtelijk vereiste pedagogische omkadering van de jongere en het gezin.

In het voorziene huishoudelijk reglement moeten nog vele elementen geregeld worden die cruciaal zijn voor de rechtspositie van de betrokken jongeren. Er kan dan ook zeker overwogen worden om daarbij een KER op te maken en/ of een uitgebreide toetsing aan de rechten van het kind, zoals gewaarborgd door het IVRK, door te voeren.

In het kader van de voorziene evaluatie moeten de rechten van het kind ook in de toekomst de eerste toetssteen blijven. Het kan daarbij nuttig zijn op de expertise inzake kinderrechten een beroep te doen die aanwezig is zowel binnen de Vlaamse overheid, nl. de aanspreekpunten Kinderrechten, als erbuiten (Kinderrechtencommissariaat, Kinderrechtencoalitie Vlaanderen, Centrum voor de Rechten van het Kind, ...).

7) Contactpersoon

Bij wie kan meer informatie verkregen worden over het opgemaakte kindeffectrapport (naam, administratieve entiteit, telefoon, e-mail)?

(Het is belangrijk om hier de naam op te geven van de persoon op de administratie die het dossier in concreto behandelt. Dat doet geen afbreuk aan het feit dat de politieke eindverantwoordelijkheid voor het indienen van het ontwerp van decreet en het kindeffectrapport in kwestie bij het Vlaams Parlement bij de regering en de bevoegde minister ligt.)

Karel Henderickx

afdelingshoofd

afdeling Gemeenschapsinstellingen voor Bijzondere Jeugdbijstand

Parochiaanstraat 15

1000 Brussel

tel.: 02 553 68 12

fax: 02 553 68 11

Joost Van Haelst

Adjunct van de directeur

Coördinatie aanspreekpunten kinderrechten

Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn

Directoraat-generaal

Markiesstraat 1 - 3de verdiep

1000 Brussel

tel.: 02 553 33 73 (secre. 3325 & 33 01)

fax.: 02 553 34 19

<http://www.wvc.vlaanderen.be/kinderrechten/>

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.367/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 3 mei 2002 door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd", heeft op 13 mei 2002 het volgende advies gegeven :

Wat de elementen betreft opgesomd in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zijn bij het ontwerp geen opmerkingen te maken.

33.367/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, onder meer de pedagogische begeleiding regelt die de gemeenschappen zullen verstrekken aan minderjarigen die door de jeugdrechtbanken aan het gesloten centrum worden toevertrouwd ; dat het gesloten centrum op 1 maart 2001 werd opgericht en sinds die datum effectief minderjarigen opneemt ; dat, opdat de Vlaamse Gemeenschap aan de in het centrum geplaatste Nederlandstalige minderjarigen de pedagogische begeleiding zou kunnen verstrekken, waarin het samenwerkingsakkoord voorziet, het samenwerkingsakkoord onverwijld moet worden goedgekeurd ;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 14/05/2002, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, gesloten te Brussel op maart 2002, wordt goedgekeurd.

Brussel, 17/05/2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

BIJLAGE

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap,
de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum
voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf
omschreven feit hebben gepleegd

SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE FEDERALE STAAT, DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP, DE FRANSE GEMEENSCHAP EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP BETREFFENDE HET GESLOTEN CENTRUM VOOR VOORLOPIGE PLAATSING VAN MINDERJARIGEN DIE EEN ALS MISDRIJF OMSCHREVEN FEIT HEBBEN GEPLEEGD

Gelet op artikel 128, § 1, van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 5, § 1, I, 1° en II, 2°, 6° en 7°, en artikel 92bis, § 1;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 4, § 2, en 55bis, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1990;

Gelet op de wet van ... betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, inzonderheid op artikel ...;

Overwegende dat de dringende voorlopige opvang van recidiverende minderjarige delinquenten of van minderjarigen die zeer zware misdrijven hebben gepleegd een structurele samenwerking tussen de federale overheid en de gemeenschappen noodzakelijk maakt teneinde tegemoet te komen aan de eisen van de openbare veiligheid en tegelijkertijd aan de minderjarigen een aangepaste pedagogische omkadering te waarborgen;

Overwegende dat deze samenwerking het mogelijk maakt tegemoet te komen aan de bepalingen van artikel 37 en 40 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind;

Overwegende dat het centrum een passende oriëntatie naar de geëigende diensten moet mogelijk maken en dat de omkadering binnen het centrum moet kunnen bijdragen tot de doorstroming van de minderjarigen naar door de bevoegde overheden georganiseerde voorzieningen die specifieke hulp en bijstand aan minderjarigen verlenen en uiteindelijk tot hun maatschappelijke reïntegratie;

Tussen :

1. de federale Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Justitie,
2. de Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar regering, in de Persoon van de Minister-President en de Minister van Jeugd, en Gezin, Monumentenzorg, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden,
3. de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Jeugdbijstand en Gezondheidszorg,
4. de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar regering, in de persoon van de minister-president en de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

wordt in functie van hun respectieve bevoegdheden het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° de wet: de wet van ... betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die één als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;

2° centrum: het gesloten centrum voor voorlopige opvang, begeleiding en oriëntatie van minderjarigen die één als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, bedoeld bij de wet en opgericht bij koninklijk besluit. Het centrum is gevestigd te Everberg-Kortenbergh;

3° jongere: een persoon van het mannelijk geslacht die met toepassing van de wet wordt toevertrouwd aan het centrum;

4° sociale dienst: de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtsbank, de dienst voor gerechtelijke bescherming van de Franse Gemeenschap respectievelijk de dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand van de Duitstalige Gemeenschap;

5° pedagogische equipe : het pluridisciplinaire personeel, afhankelijk van de Franse of de Vlaamse Gemeenschap, dat instaat voor het onthaal en de pedagogische, sociale en psychologische begeleiding van de jongeren en dat integrerend deel uitmaakt van het centrum of het personeel van de Duitstalige Gemeenschap, bedoeld in artikel 11;

6° het bewakingspersoneel : het personeel, afhankelijk van de federale Staat, dat instaat voor de interne en externe veiligheid van het centrum;

7° rechtbank: de jeugdgerechten of de onderzoeksrechter;

8° sectie : een onderdeel van een afdeling als bedoeld in artikel 3, dat uit maximum tien plaatsen bestaat.

Art. 2. Het centrum heeft als opdracht :

1° de opvang in gesloten regime van jongeren ter bescherming van de maatschappij;

2° samen met de pedagogische equipes en de sociale diensten, te zorgen voor een integrale dienst- en hulpverlening aan de jongeren en hun gezin met het oog op een optimale begeleiding tijdens de voorlopige opvang en de voorbereiding van de verdere hulpverlening door voorzieningen van de bevoegde overheden. Die integrale dienst- en hulpverlening omvat:

a) een humane en welzijnsgerichte invulling van de uitvoering van de voorlopige plaatsingsmaatregelen;

b) het waarborgen van sociale dienstverlening, hulp en bijstand aan de jongeren en hun gezin.

HOOFDSTUK II. Inrichting en capaciteit van het centrum

Art. 3. Het centrum bestaat uit een Franstalige en een Nederlandstalige afdeling.

Onverminderd de toepassing van artikel 4, § 3 :

1° zijn de plaatsen binnen de Franstalige afdeling bestemd voor jongeren die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met zetel in het Franse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Franstalige procedure;

2° zijn de plaatsen binnen de Nederlandstalige afdeling bestemd voor jongeren die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met zetel in het Nederlandse taalgebied of door een rechtbank met zetel in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad volgens de Nederlandstalige procedure.

Art. 4. § 1. De capaciteit van het centrum bedraagt maximaal vijftig plaatsen voor de opvang van jongeren, waarvan 24 in de Franstalige afdeling, 24 in de Nederlandstalige afdeling en 2 bestemd voor jongeren uit het Duitse taalgebied. Met akkoord van alle gemeenschappen kan van die opdeling worden afgeweken.

§ 2. In afwijking van § 1 bedraagt de capaciteit bij de ingebruikname van het centrum 10 plaatsen, opgedeeld als volgt :

1° vijf plaatsen in de Franstalige afdeling;

2° vijf plaatsen in de Nederlandstalige afdeling.

§ 3. Voor de opvang van jongeren uit het Duitse taalgebied wordt één plaats binnen de capaciteit van het centrum gegarandeerd. Zolang aan de Duitstalige Gemeenschap geen plaats is toegewezen binnen het centrum impliceert dit dat :

1° indien de rechtbank een jongere uit het Duitse taalgebied wil toevertrouwen aan het centrum en de totale capaciteit van het centrum niet is volzet, tenminste één van de plaatsen in de Franstalige of de Nederlandstalige afdeling prioritair ter beschikking van die jongere wordt gesteld;

2° indien de rechtbank een jongere uit het Duitse taalgebied wil toevertrouwen aan het centrum en de totale capaciteit van het centrum volzet is, de plaats die het eerst vrijkomt binnen één van beide afdelingen ter beschikking van die jongere wordt gesteld.

§ 4. De functioneel bevoegde minister van elke partij kan het initiatief nemen voor een gezamenlijke evaluatie van de toestand. Indien uit die evaluatie de noodzaak daartoe blijkt, kan de bestaande capaciteit van het centrum worden aangepast, onverminderd de toepassing van § 1.

§ 5. Het centrum neemt met inachtneming van de opdeling, vermeld in § 1 tot en met § 4, slechts jongeren op tot de bestaande capaciteit is volzet.

HOOFDSTUK III. Verbintenissen van de federale Staat

Art. 5. De federale Staat staat in voor :

- 1° de overbrenging van de jongeren van en naar het centrum;
- 2° de controle van de rechtsgeldigheid van de plaatsingsbeslissing bij aankomst van de jongeren in het centrum en de inbewaringneming van de persoonlijke voorwerpen en gelden van de jongeren;
- 3° het garanderen van de interne en externe veiligheid;
- 4° indien noodzakelijk, de bewaking van jongeren die om medische redenen gehospitaliseerd worden in een ziekenhuis;
- 5° de toelevering van alle logistiek vanuit het oogpunt van bewaking en verblijf van de jongeren met uitzondering van de pedagogische en begeleidende activiteiten.

Art. 6. De infrastructuur (de gebouwen, de terreinen waaronder een sportterrein, en de vaste uitrusting) van het centrum behoort toe aan de federale Staat en wordt door hem beheerd en onderhouden.

De federale Staat stelt binnen het centrum de vereiste kantoorruimte ter beschikking van de personeelsleden, tewerkgesteld door de gemeenschappen. Ze voorziet die kantoorruimte van verlichting, verwarming en telecommunicatieaansluitingen. Alle personeelsleden kunnen voor dienstvergaderingen gebruik maken van de vergaderinfrastructuur.

De federale staat stelt de lokalen en buitenruimten, o.a. een sportterrein, ter beschikking, die noodzakelijk zijn voor de organisatie van gezamenlijke sportieve, pedagogische en socio-culturele activiteiten.

Binnen het jaar vanaf de ingebruikname van het centrum garandeert de federale Staat de inrichting van een gymnastiekzaal.

De federale Staat zorgt er eveneens voor dat de jongeren kunnen beschikken over een spreeklokaal waar ze zich kunnen onderhouden met hun advocaat, hun familieleden of andere personen die hen mogen bezoeken.

Art. 7. § 1. De federale Staat neemt de kosten ten laste van de werking van het centrum en van het verblijf van de jongeren, met uitzondering van de kosten die dit samenwerkingsakkoord uitdrukkelijk ten laste legt van de gemeenschappen.

§ 2. De federale Staat neemt ook de kosten ten laste met betrekking tot de aan de jongeren verstrekte gewone en buitengewone medische en paramedische verzorgingen.

HOOFDSTUK IV. Verbintenissen van de gemeenschappen

Art. 8. Elke gemeenschap neemt de pedagogische omkadering van de jongeren, die aan het centrum zijn toevertrouwd door een rechtbank met een overeenstemmend taalregime, op zich met respect voor het pedagogisch project dat door het door haar aangestelde lid van het directiecomité wordt ontwikkeld en dat ter goedkeuring is voorgelegd aan de gemeenschapsminister, bevoegd voor de jeugdbijstand of aan een andere bevoegde overheid.

De pedagogische omkadering omvat minstens volgende functies :

- 1° het onthaal van de jongeren;
- 2° de pedagogische, sociale en psychologische omkadering;
- 3° het opstellen van oriëntatieverslagen met het oog op :
 - a) verdere beslissingen te nemen door de parketten en jeugdgerechten;
 - b) de oriëntatie van de jongeren naar bijstand, hulp en zorgverlening, aangeboden door de bevoegde overheden na een rechterlijke beslissing;
- 4° de organisatie van collectieve en individuele activiteiten (sport en ontspanning), inclusief literatuurvoorziening;
- 5° het verstrekken van informatie inzake de mogelijkheden tot rechtshulp.

Art. 9. Voor de uitoefening van de in artikel 8 vermelde functies garanderen de gemeenschappen de permanente aanwezigheid van begeleidend personeel in de sectie tussen 7 uur en 22 uur.

Art. 10. Het bestand van het begeleidend en oriënterend personeel zal multidisciplinair samengesteld zijn.

Een universitair gediplomeerde van de faculteit psychologische of pedagogische wetenschappen en een gediplomeerde van het sociaal hoger onderwijs van het korte type maken deel uit van het team dat belast is met de oriëntatie van de jongeren.

Art. 11. Telkens een rechtbank een jongere uit het Duitse taalgebied in het centrum plaatst, stelt de Duitstalige Gemeenschap, in afwijking van artikel 9, een ambulante pedagogische equipe ter beschikking voor de uitoefening van de in artikel 8 vermelde functies.

De functies van de pedagogische equipe kunnen ook worden uitgeoefend door personeel van de twee andere gemeenschappen in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de Duitstalige Gemeenschap en elk van die gemeenschappen.

Art. 12. De kosten voor informatica en de administratieve werkingskosten (computer materiaal, meubilair, kantoorbenodigdheden, kopie- en verzendkosten, kosten voor telefoon-, fax- en internetverkeer, reiskosten, vormingskosten, documentatie, representatiekosten,...) voor het personeel, tewerkgesteld door de gemeenschappen, worden door iedere gemeenschap voor haar personeel ten laste genomen, evenals het zakgeld dat aan de jongeren wordt toegekend. In voorkomend geval wordt, behalve voor wat het zakgeld betreft, tussen de federale overheid en de respectieve gemeenschappen een verdeelsleutel afgesproken.

Art. 13. De pedagogische equipes en de sociale diensten zijn bevoegd ten aanzien van de in het centrum opgenomen jongeren conform de opdrachten die hen door de respectievelijke gemeenschapsoverheden werden toevertrouwd. Onverminderd de toepassing van de wet oefenen zij hun bevoegdheden ten aanzien van die jongeren op overeenkomstige wijze uit als ten aanzien van minderjarige delinquenten die aan voorzieningen van de bevoegde overheden toevertrouwd worden, behoudens wat de overbrenging van de jongeren betreft.

HOOFDSTUK V. De leiding van het centrum

Art. 14. § 1. Het centrum wordt geleid door een federale directeur en twee gemeenschapsdirecteurs van de gemeenschappen. Elke directeur oefent een eigen bevoegdheid uit. De federale directeur heeft de algemene leiding van het centrum.

Alleen de federale directeur is bevoegd voor alle kwesties met betrekking tot de veiligheid van het centrum. Hij is verantwoordelijk voor de opdrachten die door dit samenwerkingsakkoord aan de federale Staat worden toevertrouwd. Hij heeft de leiding van het personeel dat de federale Staat tewerkstelt.

Alleen de twee gemeenschapsdirecteurs zijn bevoegd voor de pedagogische omkadering van de in het centrum geplaatste jongeren. De ene wordt aangesteld door de Vlaamse Gemeenschap; de andere door de Franse Gemeenschap.

De pedagogische directeur, die afhangt van de Franse Gemeenschap, is verantwoordelijk voor de pedagogische omkadering van de jongeren die in de Franstalige afdeling van het centrum worden geplaatst. Hij heeft de leiding van het personeel dat tewerkgesteld wordt door de Franse Gemeenschap.

De pedagogische directeur, die afhangt van de Vlaamse Gemeenschap, is verantwoordelijk voor de pedagogische omkadering van de jongeren die in de Nederlandstalige afdeling van het centrum worden geplaatst. Hij heeft de leiding van het personeel dat tewerkgesteld wordt door de Vlaamse Gemeenschap.

De pedagogische directeurs beschikken over een diploma van het universitair onderwijs of van het hoger onderwijs van het lange type.

§ 2. Er wordt een directiecomité opgericht, samengesteld uit de twee gemeenschapsdirecteurs en de federale directeur.

Het comité beraadslaagt over elke gemengde kwestie die onder de bevoegdheid van meerdere directeurs valt.

Het directiecomité waakt over de coördinatie van de taken die worden verricht door het personeel, tewerkgesteld door de federale Staat, en het personeel, tewerkgesteld door de gemeenschappen. De uitvoering van die taken mag op geen enkele wijze de interne en externe veiligheid met betrekking tot de werking van het centrum, noch de pedagogische, sociale en psychosociale omkadering in gevaar brengen.

Het directiecomité beslist bij eenparigheid van stemmen.

De Duitstalige Gemeenschap zal worden uitgenodigd voor elke vergadering van het directiecomité en zal aan de vergaderingen deelnemen voor zover ze ook betrekking hebben op jongeren van die gemeenschap. Bovendien zal het proces-verbaal van elke vergadering van het directiecomité ter informatie aan de Duitstalige Gemeenschap worden bezorgd.

HOOFDSTUK VI. Bepalingen met betrekking tot het personeel van het centrum

Art. 15. Elke partij bij dit akkoord regelt voor de door haar tewerkgestelde personeelsleden het statuut en het toezicht op de door dat personeel uitgevoerde werkzaamheden.

Art. 16. De personeelsleden, evenals de leden van het directiecomité, moeten van goed zedelijk gedrag zijn en hun gezondheidstoestand mag geen gevaar inhouden voor de jongeren met wie ze in contact komen. De medische geschiktheid van de personeelsleden wordt vastgesteld door een attest van een geneesheer.

Art. 17. De personeelsleden, die worden tewerkgesteld door de gemeenschappen, zijn belast met de in artikel 8 vermelde functies doch enkel ten aanzien van de jongeren die naar het centrum verwezen worden door een rechtbank met een overeenstemmend taalregime. Van deze regel kan met betrekking tot jongeren uit het Duitse taalgebied worden afgeweken in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de Duitstalige Gemeenschap en elk van de twee andere gemeenschappen.

Art. 18. De geldende regels met betrekking tot het beroepsgeheim zijn van toepassing op het personeel.

Art. 19. Voor het personeel wordt een passend vormings- en opleidingsbeleid gegarandeerd door de respectievelijke betrokken werkgevers.

Art. 20. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van ondernemingen is niet van toepassing op het personeel, tewerkgesteld door de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap.

Art. 21. Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken moeten de personeelsleden die afhangen van de federale Staat in staat zijn zich uit te drukken in de taal van de jongere, voor zover die taal het Duits, het Frans of het Nederlands is.

Art. 22. In de gevallen waarin door een personeelslid de veiligheid van het centrum in het gedrang wordt gebracht, hetzij omdat het personeelslid een ernstige tekortkoming wordt ten laste gelegd, hetzij omdat andere buitengewone omstandigheden een zodanige maatregel noodzakelijk maken, kan het directiecomité aan het personeelslid de toegang tot het centrum ontzeggen.

Indien in urgente gevallen, waarbij de veiligheid van het centrum ernstig bedreigd wordt, het directiecomité niet onmiddellijk een beslissing kan nemen, kan de federale directeur van het centrum het betrokken personeelslid voorlopig de toegang tot het centrum ontzeggen. Hij deelt dit onmiddellijk mee aan het directiecomité dat zo spoedig mogelijk een beslissing neemt.

Art. 23. Het is de personeelsleden van het centrum verboden om :

1° geestrijke dranken of enig schadelijk product in het centrum binnen te brengen;

2° zonder toelating iemand in het centrum binnen te brengen.

Art. 24. Wat de betrekkingen met de jongeren betreft, is het de personeelsleden van het centrum verboden, met behoud van de betrekkingen die de dienst wettigt, om :

1° voor zichzelf of voor anderen, van een jongere of van iemand die te zijnen gunste optreedt, onder enig voorwendsel giften of beloften te aanvaarden, dan wel giften of beloften te doen voor een jongere of voor iemand die te zijnen gunste optreedt;

2° voorwerpen die voor de jongere bestemd zijn of hem toebehoren, binnen of buiten de instelling te brengen of boodschappen voor hem te verrichten zonder toelating van de federale directeur;

3° om het even wat van de jongere te kopen of te ontlenen, dan wel aan hem te verkopen of te lenen;

4° om het even welke onregelmatige mededeling van de jongeren, hetzij binnen het centrum, hetzij met de buitenwereld, te vergemakkelijken, te gedogen of hierbij als tussenpersoon op te treden.

HOOFDSTUK VII. Bepalingen betreffende de werking van het centrum

Art. 25. Het centrum neemt geen jongeren op tussen 21 uur en 7 uur.

Art. 26. Onverminderd de toepassing van artikel 14, § 2, derde lid, kan de federale directeur uitzonderlijk aan de gang zijnde activiteiten laten stopzetten, indien zij een ernstige bedreiging vormen voor de interne of de externe veiligheid van het centrum. Hij legt het geval onmiddellijk voor aan de betrokken pedagogische directeur.

Art. 27. § 1. De federale Staat legt voor elke jongere een administratief dossier aan, dat minstens bevat die zijn plaatsing rechtvaardigen. Het dossier is toegankelijk voor het personeel van de gemeenschap waartoe de betrokken jongere behoort.

Medische gegevens kunnen enkel via een arts worden geraadpleegd.

§ 2. De pedagogische directeurs leggen voor elke jongere die onder hun bevoegdheid valt, een pedagogisch dossier aan. Dit dossier is toegankelijk overeenkomstig de regels die door de betrokken gemeenschap zijn vastgesteld.

De pedagogische directeurs delen de inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de taken van de federale Staat en waarvan de lijst wordt vastgesteld door het directiecomité, onmiddellijk mee aan de persoon, aangewezen door de federale Staat.

§ 3. Dossierstukken worden opgesteld in de taal van de beschikking waarbij de jongere aan het centrum is toevertrouwd.

Art. 28. Elke partij zorgt ervoor dat de burgerlijke aansprakelijkheid verzekerd is van de personen die in het centrum tewerkgesteld zijn.

De federale Staat zorgt voor de verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid van elke jongere en van de lichamelijke schade waarvan een jongere het slachtoffer kan zijn.

Art. 29. Onverminderd de toepassing van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, deelt het lid van het directiecomité, aangesteld door de betrokken gemeenschap, elke ernstige gebeurtenis met betrekking tot een jongere onverwijld en binnen achtenveertig uur mee aan de jeugdrechtbank en de sociale dienst.

Art. 30. Het huishoudelijk reglement van het centrum wordt goedgekeurd door de functionele bevoegde ministers van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord en bevat nadere regels met betrekking tot :

- 1° het onthaal van de jongeren;
- 2° de externe contacten van de jongeren;
- 3° de sancties die aan jongeren kunnen worden opgelegd en de plaatsing van jongeren in een afzonderingsruimte;
- 4° het dagelijks leven in het centrum;
- 5° de veiligheid binnen het centrum;
- 6° de kamers van de jongeren;
- 7° de kantine;
- 8° de uitoefening van de eredienst en de zedelijke bijstand;
- 9° de geneeskundige dienstverlening aan de jongeren;
- 10° de buitenactiviteiten;
- 11° de werking van het directiecomité;
- 12° de rechtspositie van de jongeren met inbegrip van het tucht- en klachtenrecht;
- 13° de toekenning van het zakgeld, bedoeld in artikel 12, aan de jongeren.

Wijzigingen ervan worden door het directiecomité ter goedkeuring voorgelegd aan de functioneel bevoegde ministers van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord.

Art. 31. De wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de strafinrichtingen zijn niet van toepassing ten aanzien van de jongeren.

HOOFDSTUK VIII. Bezoek aan het centrum

Art. 32. § 1. De leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van de Senaat en van de Raden van de gemeenschappen hebben toegang tot het centrum. Zij mogen, met toelating van de betrokken functioneel bevoegde ministers, persoonlijk contact met de jongeren hebben.

§ 2. De Algemeen afgevaardigde voor de rechten van het kind van de Franse Gemeenschap en de Kinderrechtencommissaris van de Vlaamse Gemeenschap hebben toegang tot het centrum.

HOOFDSTUK IX. Evaluatie

Art. 33. Er wordt een evaluatiecommissie opgericht, die jaarlijks de uitvoering van het samenwerkingsakkoord en de werking van het centrum evalueert. Zij is samengesteld uit een vertegenwoordiger van elke partij bij dit samenwerkingsakkoord en uit deskundigen op het vlak van jeugddelinquentie, van wie elke partij er een aanwijst.

HOOFDSTUK X. Slotbepalingen

Art. 34. In geval van betwistingen met betrekking tot de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord is uitsluitend een arbitragecommissie bevoegd, samengesteld uit de leidend ambtenaar van het directoraat-generaal Strafinrichtingen van het ministerie van Justitie, de leidend ambtenaar van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap, de leidend ambtenaar van de Algemene directie voor hulpverlening aan de jeugd van de Franse Gemeenschap en de leidend ambtenaar van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of uit hun vertegenwoordigers.

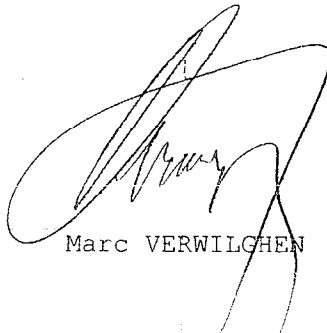
Art. 35. Dit samenwerkingsakkoord wordt gesloten voor de duur van drie jaar. Het wordt nadien telkens met één jaar stilzwijgend verlengd, tenzij het minstens zes maanden voor het verstrijken van de periode schriftelijk wordt opgezegd.

Art. 36. Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op 1 maart 2002.

Gedaan te Brussel, op **30 APR 2002**, in vier originele exemplaren, waarvan één voor elke partij.

Voor de federale Staat:

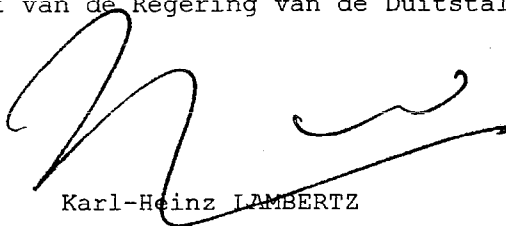
De Minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

Voor de Duitstalige Gemeenschap:

De Minister-President van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap,

Karl-Heinz LAMBERTZ

De Minister van Jeugd, en Gezin, Monumentenzorg, Gezondheid en Sociale
Aangelegenheden,

Hans NIESSEN

Voor de Franse Gemeenschap:

De Minister-President van de Regering van de Franse Gemeenschap,

Hervé HASQUIN

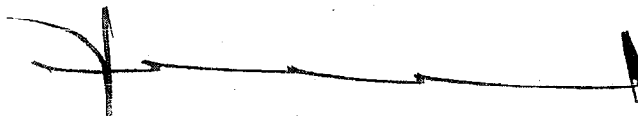
De Minister van Jeugdbijstand en Gezondheidszorg,

Nicole MARÉCHAL

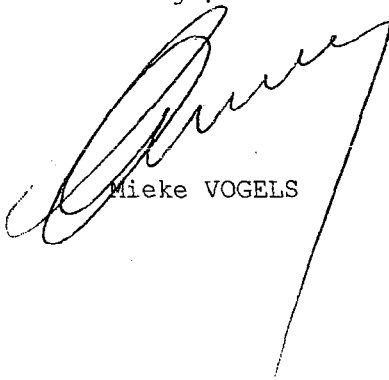
Voor de Vlaamse Gemeenschap:

De Minister-President van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS